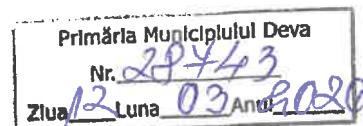

**JUDEȚUL HUNEDOARA
MUNICIPIUL DEVA
PRIMĂRIA MUNICIPIULUI DEVA
SECRETARUL GENERAL**

Notă

privind refuzul de a aviza pentru legalitate proiectul de hotărâre privind acordarea unui ajutor financiar persoanelor cu handicap grav sau accentuat aflate în situații de vulnerabilitate și persoanelor aflate în situații de dificultate și a persoanelor cu afecțiuni oncologice, pentru plata impozitului aferent locuinței de domiciliu datorat bugetului local al Municipiului Deva pentru anul 2026

Prin Hotărârea Consiliului local al municipiului Deva nr.549/2025 s-au stabilit impozitele și taxele locale în municipiul Deva pentru anul 2026 în concordanță cu prevederile Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal în vigoare la acea dată.

La data aprobării hotărârii mai sus menționate, conform prevederilor Codului fiscal, persoanele cu handicap nu mai beneficiau de scutirea de la plata impozitelor locale pentru clădiri, terenuri și mijloace de transport.

Prin Legea nr. 239/2025 s-au modificat dispozițiile Codului fiscal referitoare la facilitățile pentru persoanele cu handicap, inclusiv prin eliminarea unor scutiri la impozitul pe clădiri și terenuri și înlocuirea acestora cu un alt regim, iar pentru a atenua impactul social, Guvernul a adoptat Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.9/2026, introducând reduceri procentuale de impozit pentru persoanele încadrate în grad de handicap grav și accentuat, direct în Codul fiscal, la nivel național. Prin urmare, legiuitorul a soluționat deja chestiunea sarcinii fiscale pentru persoanele cu handicap, implementând măsuri specifice într-un cadru normativ unitar.

În acest context, orice măsură ulterioară care vizează, în fapt, reducerea efectului real al sarcinii fiscale pentru o anumită categorie trebuie examinată sub aspectul respectării competențelor și destinației cheltuielilor bugetare.

Proiectul de hotărâre privind acordarea unui ajutor financiar persoanelor cu handicap grav sau accentuat aflate în situații de vulnerabilitate și persoanelor aflate în situații de dificultate și a persoanelor cu afecțiuni oncologice, pentru plata impozitului aferent locuinței de domiciliu datorat bugetului local al Municipiului Deva pentru anul 2026, este fundamentat pe art.85 din Legea nr.196/2016 și pe art.6 și 7 din Legea nr.448/2006, cu modificările și completările ulterioare, fiind prezentat ca o măsură de sprijin social pentru categoriile de persoane prezentate mai sus. Din analiza conținutului reiese însă o natură juridică diferită. În fapt, suma alocată nu reprezintă un beneficiu direct pentru destinatar, ci o modalitate de stingere a creanțelor bugetare, fondurile fiind transferate direct către bugetul local pentru plata impozitului pe locuința de domiciliu.

Invocarea Legii nr.196/2016 nu justifică soluția adoptată. Această lege reglementează măsuri de sprijin social pentru persoane aflate în situații de dificultate, în scopul incluziunii sociale și al asigurării unui nivel de trai minimal. Hotărârea analizată utilizează terminologia specifică situației de vulnerabilitate, însă soluția normativă adoptată nu configurează o prestație socială în spiritul legii, ci o plată cu destinație exclusiv fiscală.

De asemenea, Legea nr.448/2006 reglementează drepturi și măsuri de protecție pentru persoanele cu handicap, dar nu permite autorităților locale să instituie facilități fiscale peste cele prevăzute expres de lege.

26-28743-PDV Primaria Deva 12.03.2026

Cele două acte normative invocate reglementează drepturi și măsuri de protecție socială, dar nu permit autorităților locale să instituie mecanisme de stingere a obligațiilor fiscale prin alocări bugetare cu destinație fiscală.

Ajutoarele comunitare sunt măsuri individuale de suport pentru situații de dificultate, acordate focalizat, în urma evaluării nevoilor și a mijloacelor de trai ale persoanei sau familiei. Beneficiile sociale se acordă, în principal, pentru nevoi de bază (locuință, hrană, sănătate etc.), în funcție de venitul net al gospodăriei, nu pentru a reconfigura pe plan local un regim de impozitare stabilit prin Codul fiscal, cum este în speța de față, unde suma nu este acordată ca prestație liber disponibilă, ci este afectată direct unei creanțe fiscale.

Proiectul analizat folosește instituția ajutorului comunitar în principal pentru a compensa o sarcină fiscală -impozitul pe locuință, generată de modificările aduse Titlului X din Codul fiscal prin Legea nr. 239/2025 și nu pentru o „situație de dificultate temporară” în sensul clasic al legii sociale.

Chiar în cuprinsul proiectului de hotărâre se prevede că ajutorul financiar se acordă exclusiv pentru achitarea impozitului aferent locuinței de domiciliu, dispoziție care îi conferă măsurii caracterul de compensare fiscală mascată.

Acest mecanism are natura unei forme mascate de compensare între o creanță fiscală a bugetului local și o creanță de asistență socială a persoanei, neprevăzută de legislația fiscală și bugetară aplicabilă.

Faptul ca la art.2 al proiectului de hotărâre se precizează că ajutorul financiar nu reprezintă facilitate fiscală, scutire, reducere sau amânare de la plata obligațiilor fiscale locale nu schimbă natura juridică reală a măsurii. În drept, contează efectul produs nu denumirea folosită, iar efectul este clar: impozitul nu mai este suportat de către contribuabil ci este acoperit din bugetul local, practic se acordă o scutire sau reducere a impozitelor datorate de o anumită categorie de contribuabili.

Din punct de vedere economic, mecanismul propus – virarea ajutorului social direct în contul de impozit al bugetului local, are următoarele efecte:

- aceeași sumă apare reflectată în bugetul venituri și cheltuieli, atât ca și cheltuială (asistență socială), cât și ca venit (impozit pe clădiri);
- ajutorul social nu mai are ca destinație sprijinirea directă a persoanei, ci este utilizat pentru a stinge creanța fiscală a bugetului local.

În lipsa unei dispoziții exprese în Legea nr. 273/2006, Legea nr. 292/2011 sau Legea nr. 196/2016 care să permită acest tip de operațiune, situația contravine art. 14 alin. (2)–(3) din Legea nr.273/2006:

- cheltuiala nu mai are destinația sa precisă - sprijin social, ci devine un instrument de stingere a impozitelor;
- nu există bază legală pentru o cheltuială de asistență socială a cărei finalitate este, în fapt, compensarea unei creanțe fiscale a aceluiași buget.

Legea nr. 273/2006 consacră o serie de principii și reguli bugetare cum ar fi: la art. 7, principiul universalității, potrivit căruia veniturile și cheltuielile se includ în buget în sume brute, iar veniturile nu pot fi afectate direct unei cheltuieli anume, cu excepția cazurilor prevăzute de lege; la art. 12 este consacrat principiul specializării bugetare, conform căruia veniturile și cheltuielile se aprobă pe surse și pe categorii de cheltuieli, după natura economică și destinație; la art. 14 alin. (2)–(4) se prevede că, cheltuielile au destinație precisă și limitată, determinată de legi speciale și legile bugetare, nicio cheltuială nu poate fi angajată fără bază legală, iar nicio cheltuială nu poate fi făcută fără prevederi bugetare și surse de finanțare; la art. 23 se prevede că ordonatorii de credite

pot angaja și utiliza creditele bugetare numai în limita destinațiilor aprobate și cu respectarea dispozițiilor legale.

În cazul de față, pe partea de venituri, bugetul local include impozitul pe clădiri și terenuri ca venituri fiscale stabilite prin Codul fiscal, iar pe partea de cheltuieli, proiectul propune o cheltuială la capitolul „asistență socială” care se acordă „exclusiv pentru achitarea impozitului aferent locuinței de domiciliu”.

Consiliul local nu poate crea, printr-o hotărâre cu obiect social, efecte care, în plan fiscal, echivalează cu reintroducerea unei scutiri abrogate la nivel de lege.

Potrivit art. 6 din O.U.G. nr. 57/2019, autoritățile și instituțiile administrației publice au obligația de a acționa cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Legea nr.227/2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare, stabilește regimul juridic al impozitelor și taxelor locale. Scutirile și reducerile sunt prevăzute expres și limitativ de această lege.

Consiliul local poate aproba acordarea de scutiri sau reduceri de la plata impozitelor doar în măsura în care Legea nr.227/2015 permite acest lucru și nu poate crea mecanisme care să anuleze sau să compenseze obligațiile fiscale în afara cadrului legal stabilit de Codul fiscal.

Acordarea unui ajutor care are ca scop unic stingerea sau compensarea impozitului reprezintă, în realitate, o facilitate fiscală mascată care nu este prevăzută de lege.

Proiectul analizat folosește instrumentul asistenței sociale pentru a produce efecte de natură fiscală asupra unei obligații stabilite prin Codul fiscal,

Acest proiect de hotărâre creează un mecanism prin care impozitele locale datorate de unii contribuabili sunt stinse tot din bugetul local al municipiului Deva și depășește competența conferită consiliului local de legislația în vigoare.

Având în vedere cele mai sus menționate precum și prevederile art.490 alin.3 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.57/2019, privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, nu avizez pentru legalitate proiectul de hotărâre privind acordarea unui ajutor financiar persoanelor cu handicap grav sau accentuat aflate în situații de vulnerabilitate și persoanelor aflate în situații de dificultate și a persoanelor cu afecțiuni oncologice, pentru plata impozitului aferent locuinței de domiciliu datorat bugetului local al Municipiului Deva pentru anul 2026.

p. Secretarul general al municipiului Deva
Oana Diana Mura